

SCENARIUSZ LEKCJI TERENOWEJ W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

Hasło programowe	<i>Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki</i> (wg. podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych)
Zakres treści (temat)	<i>Dzień dobry wiosno !</i>
Miejsce i czas realizacji	<i>Park Bednarskiego, 4 h. lekcyjne</i>
Cele:	1) ogólne: <ul style="list-style-type: none">- Emocjonalne związanie uczniów z lokalnym Środowiskiem przyrodniczym.- Poznanie zagadnień przyrodniczych związanych z omawianą porą roku- Promowanie aktywności ruchowej dzieci w konkurencjach i zabawach w terenie. 2) szczegółowe (operacyjne): <ul style="list-style-type: none">- stworzenie okazji do bezpośredniego kontaktu z przyrodą- przyjęcie otwartej postawy na podejmowanie i rozwiązywanie proponowanych zadań- rozwijanie umiejętności kulturalnej zabawy i dobrej współpracy w grupie- utrwalenie umiejętności czytania i pisania- obserwacja zmian zachodzących w przyrodzie

	- poznanie terenu wokół szkoły
Metody i techniki pracy	<i>pogadanka, gra terenowa, burza mózgów</i>
Formy pracy	<i>Indywidualna</i> <i>grupowa</i> <i>zbiorowa</i>
Środki i materiały dydaktyczne	<i>Papierowy samolot z listem, koperty i z zadaniami do wykonania, kreda chodnikowa, lupy, karty pracy, twarde podkładki</i>
Przebieg zajęć/lekcji	<p>1) faza przygotowawcza (wstępna)</p> <p>Zbiórka na szkolnym placu. Wiosenna rozgrzewka: „Gimnastyka dobra sprawa dla nas wszystkich to zabawa Ręce w górę , w przód i w bok , Skłon w przodu w górę skok „ Powyginajcie śmiało ciało: 5 podskoków na jednej nodze, 5 na drugiej , 5 pajacyków a na koniec wymyśl sam dowolne ćwiczenie</p> <p>Następnie nauczyciel puszcza do uczniów papierowy samolocik z listem w środku i prosi o przeczytanie dziecko, które ma urodziny w pierwszym dniu kalendarzowej wiosny. (zał. 1)</p> <p>2) faza realizacyjna (główna)</p> <p>Uczniowie wyruszają w poszukiwanie żółtych kopert z zadaniami.</p> <p>Znajdują kopertę z numerem 1, w środku “Zielone sylwetki” i prośba o sfotografowanie każdej wiosennych kreacji (zał.2)</p> <p>Następnie uczniowie szukają koperty z numerem 2, a w niej zadanie-krzyżówka do rozwiązania (zał.3)</p>

	<p>Uczniowie podążając dalej drogą w parku i znajdują kopertę z numerem 3, w której widnieje matematyczne zadanie do wykonania:układ współrzędnych (zał.4)</p> <p>Każdy uczeń zbiera taki sam zestaw 16 darów natury (jak np. ptasie pióra, liście, kwiaty, kamyki, patyki, szyszki,), a następnie rysuje kredą planszę z czterema rzędami i czterema kolumnami. Uczniowie numerują kratki z lewej strony cyframi od 1 do 4, a od dołu oznaczają kratki literami od A do D. Nauczyciel decyduje, co należy umieścić w której kratce (np. połóżcie największy kamyk na A4) Każdy uczeń kładzie swój największy kamyk w polu A4. Kiedy wszystkie leśne żetony zostaną rozłożone, porównują swoje plansze.</p> <p>Po wykonaniu zadania, uczniowie znajdują kopertę z numerem 4 (zał. 5) a w niej polowanie na oznaki wiosny. Po prezentacji swoich prac, uczniowie mają za zadanie rozszyfrować w parach wskazówkę (z podkreślonych liter w zadaniu nr 4 układają słowo: LUPY)</p> <p>3) faza podsumowująca (końcowa)</p> <p>Powrót na teren szkoły, pogadanka na temat przebiegu zajęć, burza mózgów : “ Co odpowiedziałbym/odpowiedziałabym Pani Wiośnie na jej list?” “ Co zabieram dla siebie z dzisiejszych zajęć?”</p>
<p>Komentarz i ocena przebiegu lekcji</p>	<p><i>Powodzenie przebiegu powyższych zajęć wymaga od nauczyciela znajomości terenu jak i wcześniejszego rozmieszczenia kopert. Należy zadbać o odpowiedni ubiór i nastawienie.</i></p>

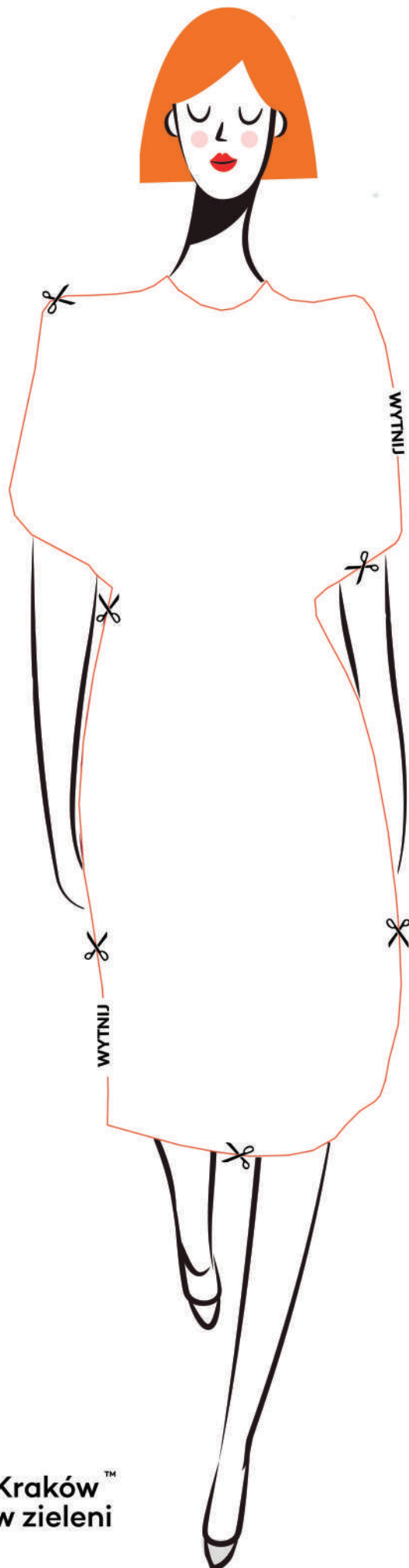
Załącznik 1

Drogie dzieci, jestem już, przyszłam spóźniona, gdyż zima nie chciała odejść. Mam tak dużo pracy, że przyszłam prosić Was o pomoc. Jak na pewno już wiecie są pewne oznaki zwiastujące nadejście wiosny. Proszę Was o sprawdzenie czy na pewno wszystko się zgadza w przyrodzie i czy wszyscy już są gotowi na moje nadejście.

W drodze do parku ukryłam dla Was żółte koperty z wiosennymi zadaniami do wykonania. Rozglądajcie się uważnie i pamiętajcie o dobrej zabawie i współpracy. Kopert jest 5, a w ostatniej wskazówka, gdzie znajdziecie skarb w podziękowaniu za Waszą pomoc.

Milej zabawy!

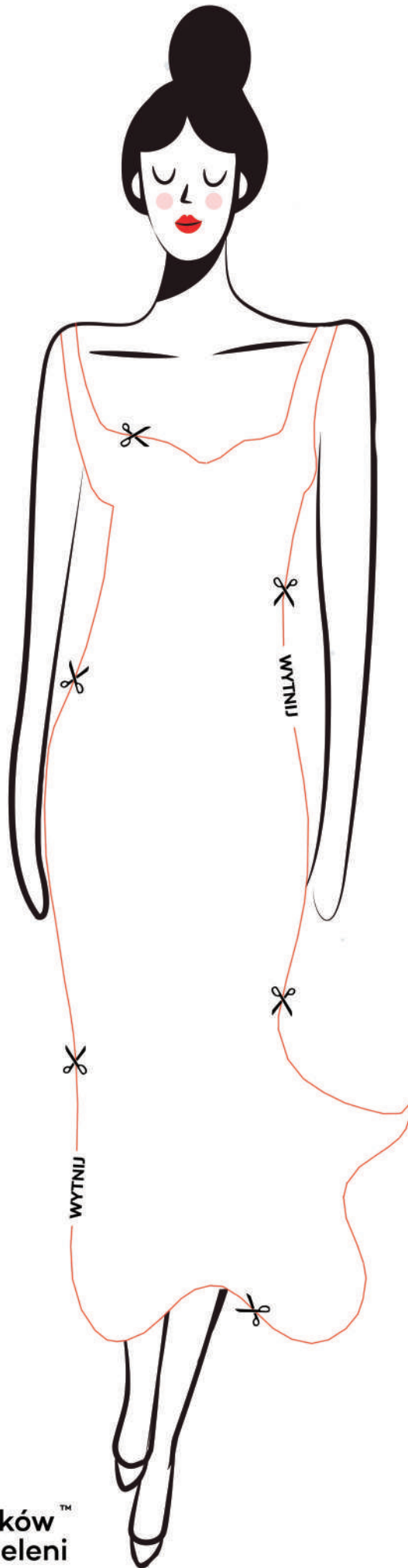
Wasza spóźniona i zapracowana Pani Wiosna :)



Zarząd
Zieleni Miejskiej
w Krakowie



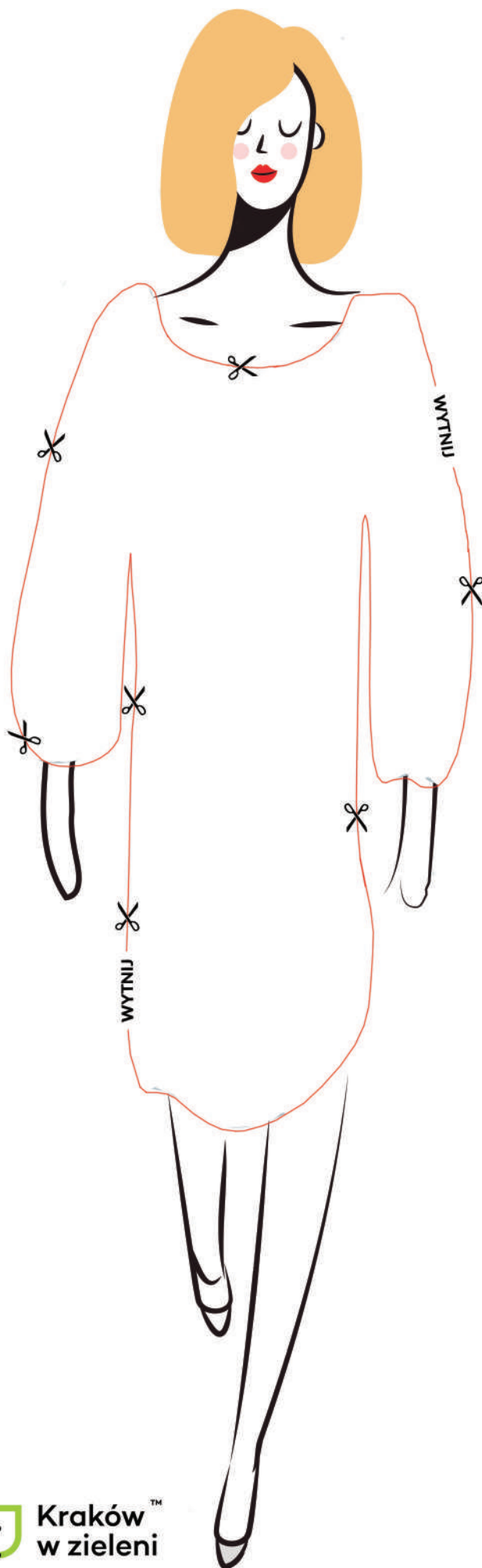
Kraków™
w zieleni



Zarząd
Zielni Miejskiej
w Krakowie



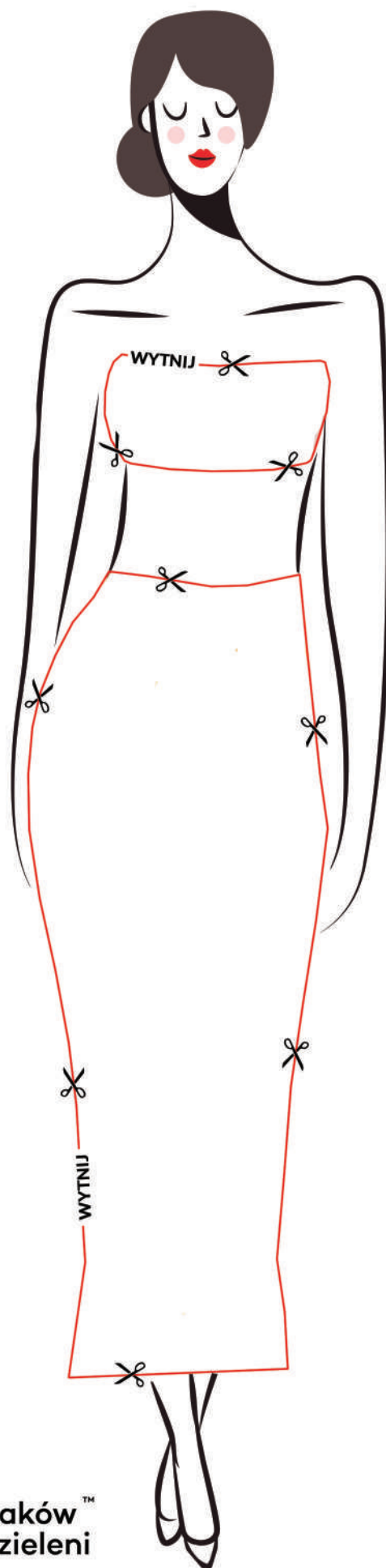
Kraków™
w zieleni



Zarząd
Zieleni Miejskiej
w Krakowie



Kraków™
w zieleni



Zarząd
Zieleni Miejskiej
w Krakowie



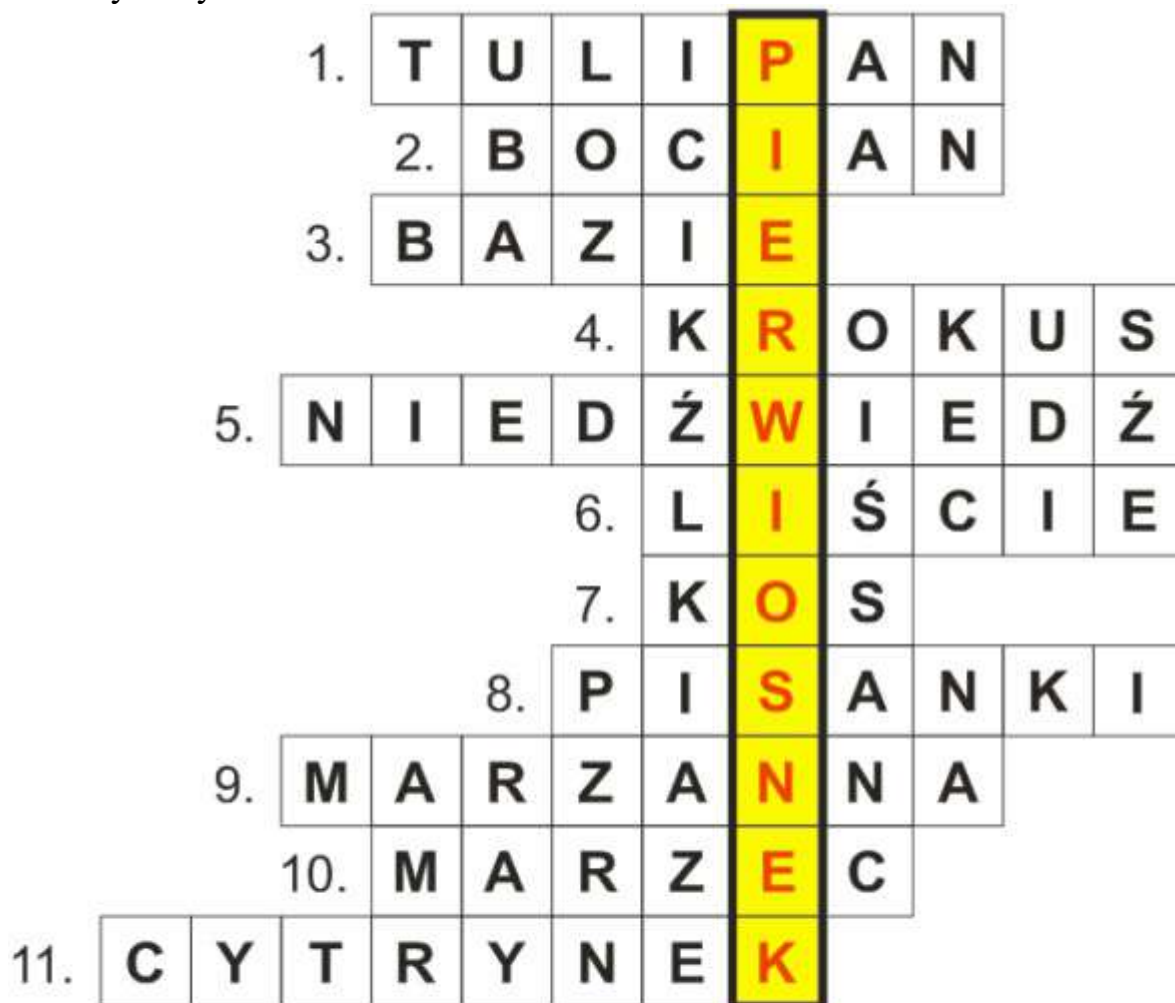
Kraków™
w zieleni

Załącznik 3

1. Kwiat z Holandii.

1. Wraca z ciepłych krajów po zimie.
2. Kotki na wierzbie.
3. Fioletowy zwiastun wiosny.
4. Budzi się z zimowego snu.
5. Wyrastają z pączków na drzewach.
6. Gwiżdżący czarny ptak lub wyspa grecka.
7. Wielkanocne kolorowe jajka.
8. Topimy ją 21 marca.
9. Pierwszy wiosenny miesiąc.

10. Żółty motylek.



ROZWIĄZANIE:

PIERWIOSNEK

Jakie hasło tworzą literki w żółtej kolumnie?

Czy wiesz co oznacza ten wyraz?

Pierwiosnek to kwiat. Kwitnące pierwiosnki (prymulki) to jedna z oznak wiosny. Czy potrafisz je znaleźć?

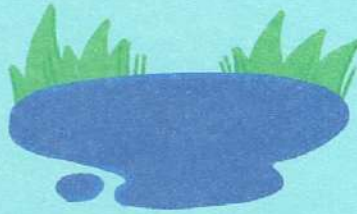
Załącznik 4

A				
B				
C				
D				
	1	2	3	4

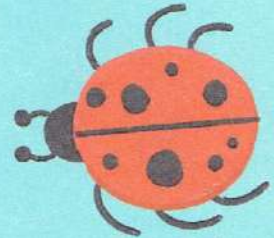
Zaznacz, co zobaczyłeś i usłyszałeś w lesie



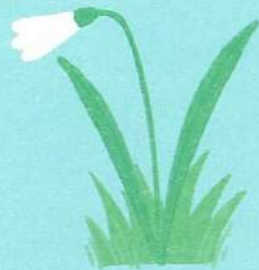
ptasie trele



kałuża



biedronka



przebiśnieg



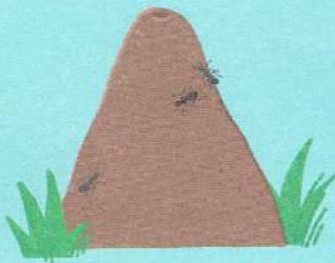
kwiaty



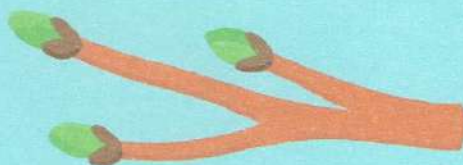
inni ludzie



ptasie gniazdo



mrowisko



pąki na drzewach



zawilec

**SCENARIUSZ LEKCJI TERENOWEJ W EDUKACJI
WCZESNOSZKOLNEJ**

Hasło programowe	<u>Nareszcie wiosna</u>
Zakres treści (temat)	<u>Kwiaty, które zwiastują wiosnę.</u>
Miejsce i czas realizacji	Ogród szkolny/Klasowe laboratorium pod chmurką. Realizacja w ciągu 2-3 godz. lekcyjnych. Klasa 1-2.
Cele:	<p>1) ogólne:</p> <p>- <u>poznawcze</u>:</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ poznaje zwiastuny wiosny na podstawie obserwacji, zdjęć, ➤ zapoznaje się z potrzebami i wymaganiami roślin, ➤ wzbogaca słownik i wiadomości na temat rozwoju roślin (kwiatów), ➤ poznaje czynności konieczne do posiania nasion, <p>- <u>wychowawcze</u>:</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uczy się poszanowania przyrody, ➤ uczestniczy w pracach grupowych przestrzegając ustalonych zasad współpracy, ➤ zapoznanie z potrzebami i wymaganiami roślin, <p>- <u>psychomotoryczne</u>:</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uczestniczy w zabawach i grach terenowych, ➤ czerpie radość ze wspólnej zabawy na świeżym powietrzu, ➤ kształci sprawność manualną,
	<p>2) szczegółowe (operacyjne):</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ wiadomości: <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wymienić zwiastuny wiosny, • rozpoznaje i nazywa wybrane wiosenne kwiaty, wskazuje, które są pod ochroną, • wie co potrzebne jest roślinom do rozwoju • rozumie pojęcie „nazwy roślin” i podaje przykłady, ✓ umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> • zna warunki panujące wczesną wiosną w ogrodzie, • wyszukuje w dostępnych źródłach informacje o kwiatach, • potrafi rozpoznawania po nasionach – roślin, • potrafi posiać wybraną roślinę, • uważnie słucha poleceń N. i dokładnie je wykonuje, • podejmie próbę samodzielnego siania nasion ✓ postawy: <ul style="list-style-type: none"> • szanuje otaczającą przyrodę,

	<ul style="list-style-type: none"> • jest świadomy wpływu człowieka i jego działań na ochronę przyrody, • odpowiedzialnie dba o przyrodę w najbliższym otoczeniu.
Metody i techniki pracy	<ul style="list-style-type: none"> ○ oglądowe: obserwacja, pokaz ○ słowne: opowiadanie, objaśnienia, rozmowa ○ czynne: metoda zadań stawianych dziecku i samodzielnych doświadczeń
Formy pracy	<ul style="list-style-type: none"> • indywidualna, grupowa, zbiorowa
Środki i materiały dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> ➤ wstążeczki w 4 kolorach, ramki , drewniany kwiat-zawieszka dla każdego dziecka,4 drewniane skrzyneczki, 4 koperty z puzzlami-wiosenne kwiaty, obrazki z wiosennymi kwiatami do przypinania dzieciom, 4 tablice korkowe, plansza- „Czego rośliny potrzebują do życia”, historyjka obrazkowa lub plansza „Od nasionka do kwiatka”, doniczki, ziemia, tacki, różne nasiona kwiatów o zróżnicowanym kształcie(np. słonecznik, aksamitka, aster, cynia), łopatki, konewki, lupy, pensety,4 koszyczki wiklinowe,
Przebieg zajęć/lekcji	<p>Przebieg zajęć:</p> <p>1) Faza przygotowawcza (wstępna): <u>1.Wyjście do szkolnego ogrodu- „Zielone patio”.</u> - Nauczyciel zaprasza dzieci do udziału w zajęciach poprzez wylosowanie zaproszenia : Każde dziecko wybiera z koszyczka drewniany kwiat zawieszony na kolorowej wstążeczce (niebieska, żółta, fioletowa, zielona)-zawieszka będącą zarazem zaproszeniem. (ZAŁĄCZNIK 1) -(Zapraszam. Czekam na Ciebie na Ciebie na „Zielonym patio”). -Dzieci schodzą z nauczycielem do szatni, przebierają się.</p> <p>2) Faza realizacyjna (główna) <u>2.Na szkolnym „Zielonym patio”:</u> - Podział na grupy wg. wylosowanych wcześniej kolorów kwiatów: -Każda z drużyn ustawia się w kole i dostaje kartę z zadaniami oraz wiklinowy koszyczek: <u>ZABAWA –SZUKAMY</u> (ZAŁĄCZNIK 2): I grupa(zielona) II grupa(żółta) III grupa (fioletowa) IV grupa(niebieska) -Robimy krąg i każda grupa pokazuje co znalazła (omówienie znalezionych skarbów).</p> <p><u>3. Szukamy oznak wiosny w szkolnym ogrodzie:</u> Każda drużyna dostaje po 2 kwiaty-ramki(Załącznik 3) i jej zadaniem</p>

jest położyć kwiat w miejscu gdzie jej zdaniem widać oznakę zbliżającej się wiosny.

Po rozłożeniu kwiatów chodzimy sprawdzamy, omawiamy (np. pąki na drzewach zielona trawa, krokusy, przebijające się przez ziemię rośliny, wilgoć-kałuża itp).

Podsumowanie: Jedną z oznak wiosny są pierwsze kwiaty.

4. Jaki to kwiat?

Każda drużyna dostaje drewnianą skrzyneczkę, w której są puzzle i układa z nich 2 kwiaty (części przyczepiają do tablic korkowych) oraz dopasowują nazwę i ciekawostki.

(Załącznik 4-kwiaty można powiększyć, pociąć na puzzle).

Dana drużyna prezentuje kwiaty i ciekawostki o nich.

5. Zabawa ruchowa:

Dzieci biegają po ogrodzie na hasło „Kwiat szuka brata(siostry)” dzieci łączą się w pary wg. rozdanych na początku kwiatów-zaproszeń w dwójki, w czwórki itp.

6. Zagadki-utrwalenie nazw kwiatów:

Jakim jestem kwiatem?

Prowadzący przypina dziecku ma na plecach kwiat, dzieci podają jego cechy, a ono zgaduje jakim jest kwiatem.

(Załącznik 4-można wykorzystać te zdjęcia)

7.Co możemy zrobić by w naszym ogrodzie było więcej kwiatów?

Zakładamy kwiatowe mini ogródki:

Jeśli pogoda pozwoli przechodzimy do „Klasy pod chmurką”(stoły pod parasolami) -zakładamy kwiatowe mini ogródki:

Przygotowane są 4 stoły na nich: taca z nasionkami, pojemniczki z ziemią, łopatki, szczypcy, lupy, patyczki drewniane, pisaki, konewki z wodą.

8.N. czyta wiersz „Nasiona”- Bożena Forma

*Nasiona czekają na wiosnę
w wilgotnej złożonej ziemi.
Marszczą się i pęcznieją
gdy czują ciepło promieni.*

*Grube lub cienkie nitki
to z nasion rosną korzenie,
piją wciąż dużo wody
jakby miały pragnienie.*

*Ruszając grudkami ziemi
w górę się mocno przebija
łodyga giętka i mocna
rośliny łabędzia szyja.*

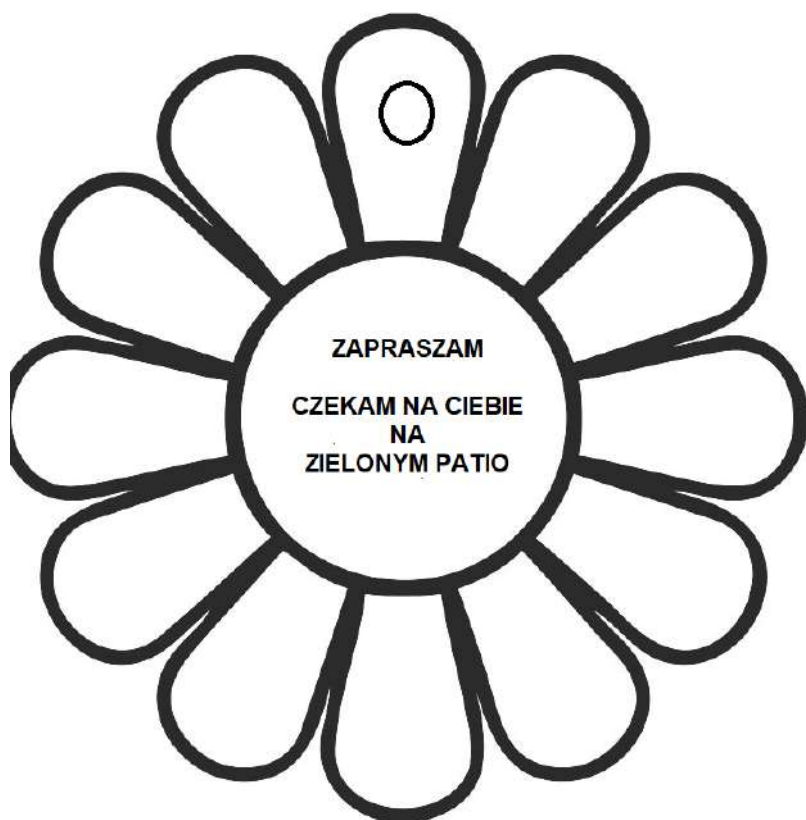
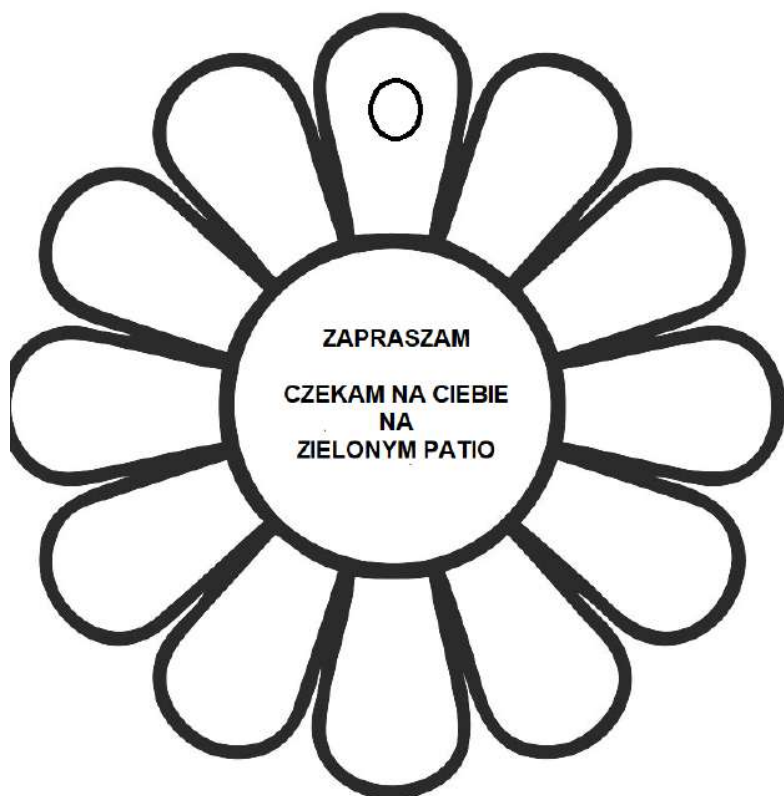
9.Krótką pogadanką:

Przypomnienie jak powstaje roślina(Załącznik 6), czego potrzebuje do życia Załącznik 5(woda, światło, ziemia, temperatura).

	<p>10. Zachęcenie do zasiania roślinek. Pokaz jak to zrobić. Przez najbliższy okres, dzieci będą o nie dbać w klasie, a gdy nasionka skiełkują i wyrosną młode roślinki będą sadzić w szkolnym ogródku.</p> <p>11.Sianie kwiatów. Dzieci oglądają nasionka różnych kwiatów wysypane na tacki, porównują budowę, wielkość. Wybierają nasionka i siewa w pojemniczkach (rolki papieru toaletowego) każdy ma 2 .Napełniają ziemią, siewa, podpisują i wkładają patyczek do pojemnika, podlewają.</p> <p>3.Faza podsumowująca (końcowa)</p> <p>12. Sprzątamy. Przeniesienie pojemników do klasy. Myjemy ręce. Ustalenie zasad opieki nad roślinkami.</p> <p>13.Praca plastyczna: Otrzymane na początku Zaproszenie –kwiat, można wykorzystać do pomalowania farbami.</p>
Komentarz i ocena przebiegu lekcji	<p>Dzieciom sprawia ogromną radość obserwowanie i opieka nad roślinkami. Bardzo chętnie wykonują zadania będąc w ogrodzie. Cieszy ich upiększanie wspólnej przestrzeni. W momencie niesprzyjających warunków, zajęcia można częściowo zrobić w ogrodzie, a samo sianie kwiatów w klasie.</p>

*Załączniki wykonane zostały z dostępnych ogólnodostępnych materiałów.

Autorka scenariusza: Anna Borowy - Szkoła Podstawowa nr 91 im. Janusza Kusocińskiego w Krakowie



SZUKAMY



- COŚ OKRĄGŁEGO
- COŚ ŻÓŁTEGO
- COŚ TAJEMNICZEGO
- COŚ CO PACHNIE WIOSNĄ
- COŚ CO PRZYPOMINA MRÓWKĘ
- COŚ NA LITERĘ „K”

SZUKAMY



- COŚ SZORSTKIEGO
- COŚ ZIELONEGO
- COŚ KŁUJĄCEGO
- COŚ CO PACHNIE WIOSNĄ
- COŚ CO PRZYPOMINA MOTYLKA
- COŚ NA LITERĘ „P”

SZUKAMY



- COŚ WILGOTNEGO
- COŚ PROSTEGO
- COŚ PRZEŻROCZYSTEGO
- COŚ PIĘKNEGO
- COŚ NA CZYM MOŻNA GRAĆ
- COŚ NA LITERĘ „P”

SZUKAMY



- COŚ OKRĄGŁEGO
- COŚ ŻÓŁTEGO
- COŚ TAJEMNICZEGO
- COŚ CO PACHNIE WIOSNĄ
- COŚ CO PRZYPOMINA BIEDRONKĘ
- COŚ NA LITERĘ „K”

Przykładowe grafiki:











Śnieżyca występuje głównie w lasach górskich. Zakwita bardzo wczesnie, podobno jak przebiśnieg. Jest pod ochroną.

ŚNIEŻYCA



Przebiśnieg to jeden z pierwszych zwiastunów wiosny. Zakwita już w lutym. Często ucieka z ogrodów i rozsiewa się w pobliskich lasach. Jest pod ochroną.

PRZEBIŚNIEG



Sasanka kwitnie wiosną na łąkach i w słonecznych lasach sosnowych. Łatwo ją rozpoznać po łodygach, liściach i pąkach. Jest pod ochroną.

SASANKA



Krokus w naturze rośnie na górskich łąkach. Zakwita na fioletowo lub biało. Jest pod ścisłą ochroną. W ogródkach są hodowane również w innych kolorach.

KROKUSY



Całe dywany **zawilców** można zobaczyć w lasach liściastych i starych i w starych parkach. Występują też żółte zawilce. Zawilec objęty jest częściową ochroną.

ZAWILCE



Fiołek pojawia się w parkach i lasach. Słodko pachnie i pięknie wygląda. To roślina ozdobna i lecznicza.

FIOŁKI



Pierwiosnek rośnie na łąkach i w lasach.

Jest rośliną leczniczą

PIERWIOSNEK

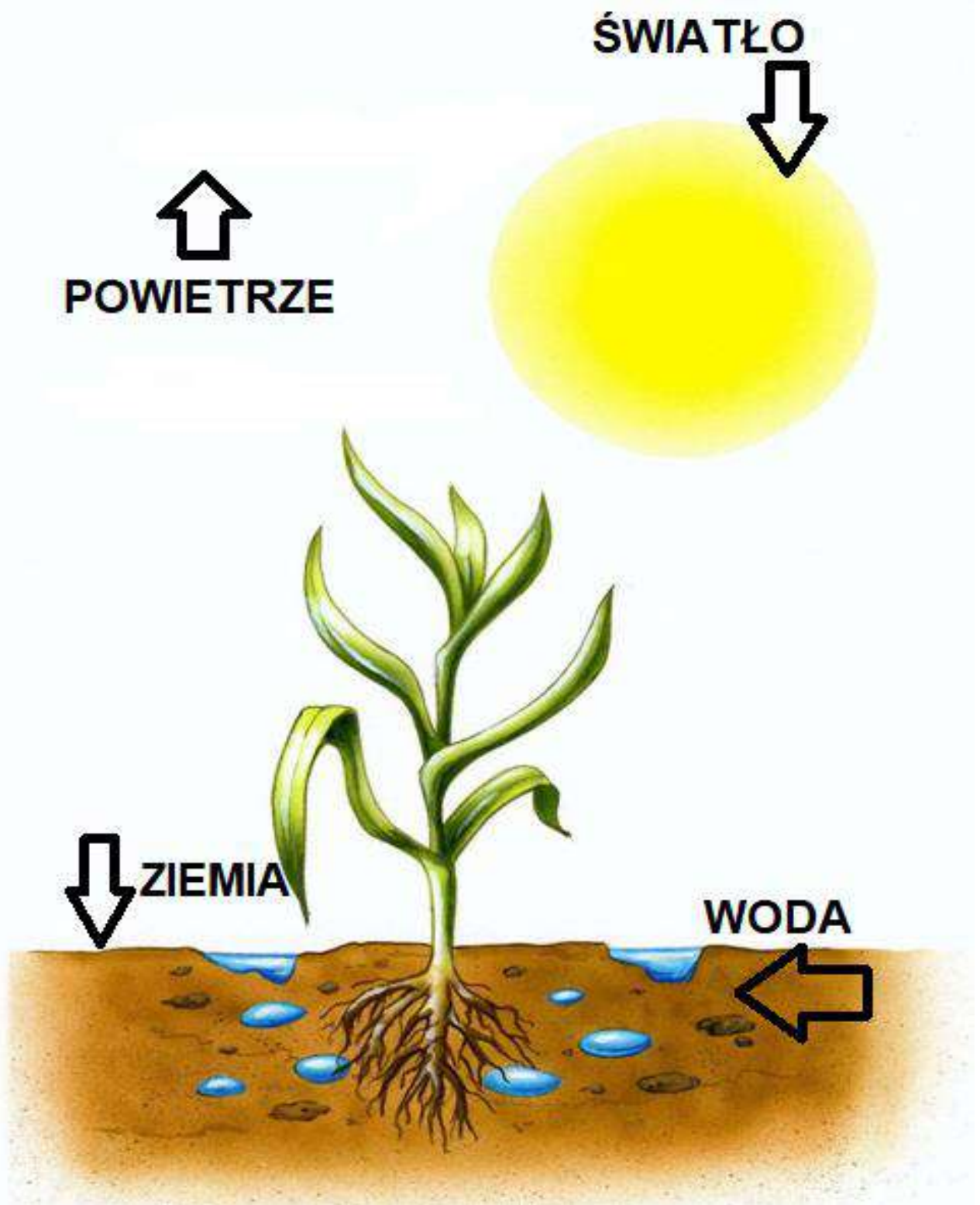


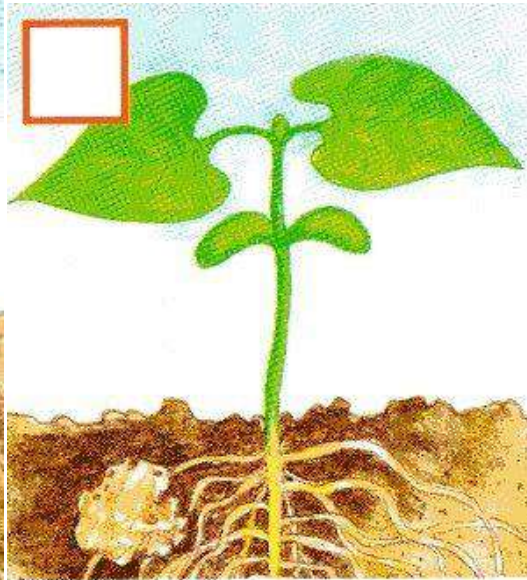
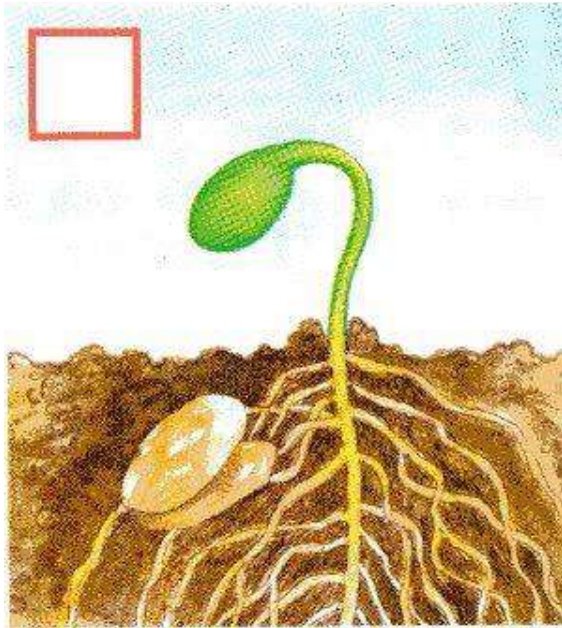
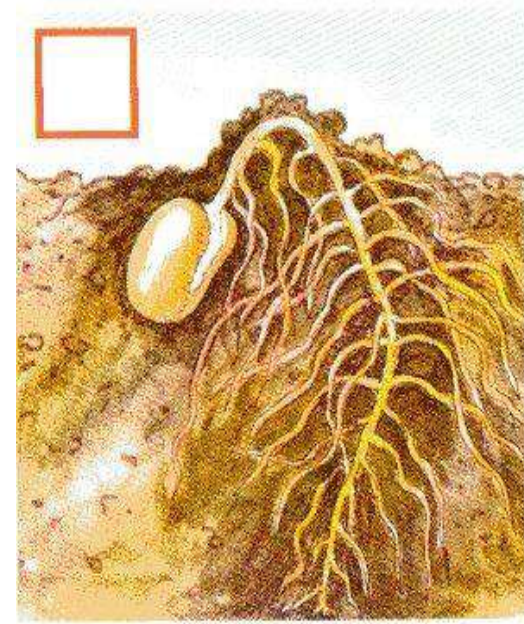
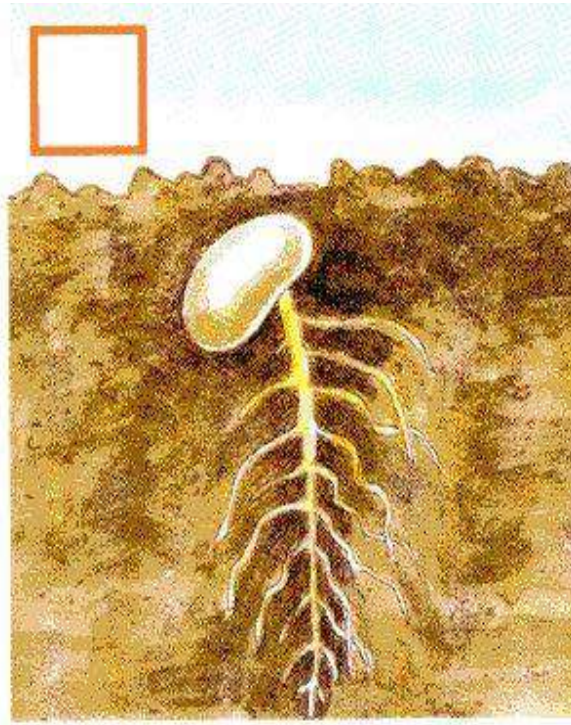
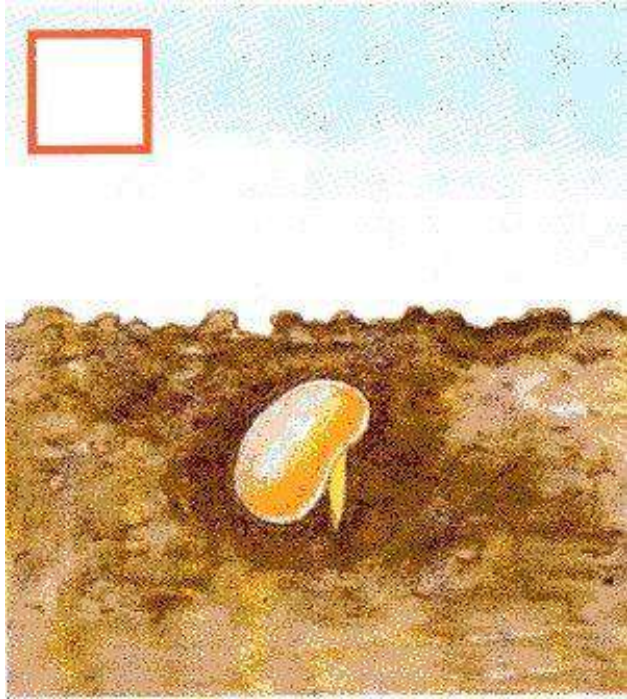






CZEGO ROŚLINA POTRZEBUJE DO ŻYCIA?





SCENARIUSZ LEKCJI TERENOWEJ W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

Autorka: Edyta Kina - Zespół Szkół Specjalnych nr 4 im. Jana Brzechwy w Krakowie

Hasło programowe	ROŚLINY PRZYPRAWOWE – ZIELONE, SMACZNE I ZDROWE.
Zakres treści (temat)	EDUKACJA PRZYRODNICZA w EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ. Etap 1. TEMAT: „Smacznie i zielono.”
Miejsce i czas realizacji	Teren wokół placówki i ogród szkolny. Czas realizacji: Wiosna Alternatywa: podniesione rabaty (ogród), butelki plastikowe (ogród pionowy), ogród społeczny w okolicy
Cele:	<p>1) ogólne:</p> <ul style="list-style-type: none">- poznawcze: Wyrabianie umiejętności dostrzegania zjawisk w środowisku, przewidywania i oceny pewnych następstw obserwowanych zjawisk przyrodniczych i czynów człowieka.- wychowawcze: Formowanie i umacnianie pozytywnych przekonań i postaw wobec określonych zjawisk i obiektów przyrodniczych, czynów podejmowanych przez ludzi, jak również ich zachowań w stosunku do elementów i całości tego środowiska.- psychomotoryczne: Kształtowanie emocjonalnego stosunku do określonych zjawisk i obiektów w środowisku człowieka. <p>2) szczegółowe (operacyjne):</p> <ul style="list-style-type: none">- wiadomości:- Uczeń zdobywa wiedzę na temat roślin przyprawowych: koperek, bazylia, cebula, szczypiorek, rukola; budowę nasion roślin przyprawowych w tym: fazy wzrostu, pielęgnacji, sadzenia, zastosowania, smakowania. <p>E1-POCZ-EMAT-2.0-6 Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">E1-POCZ-EMAT-2.0-6.1 klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka;E1-POCZ-EMAT-2.0-6.9 wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się. <p>E1-POCZ-EMAT-2.0-1 Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych. Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">E1-POCZ-EMAT-2.0-1.1 określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób;E1-POCZ-EMAT-2.0-1.2 porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy; dokonuje

	<p>klasyfikacji przedmiotów; E1-POCZ-EMAT-2.0-5 Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych. Uczeń: E1-POCZ-EMAT-2.0-5.1 rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur;</p> <p>- umiejętności: E1-POCZ-EPRZYR-2.0-1 Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego. Uczeń: E1-POCZ-EPRZYR-2.0-1.5 prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi; E1-POCZ-EPRZYR-2.0-1.6 planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego; W późniejszym etapie: E1-POCZ-EPRZYR-2.0-2 Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku. Uczeń: E1-POCZ-EPRZYR-2.0-2.7 przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; E1-POCZ-EPRZYR-2.0-2.4 dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia;</p> <p>- postawy: E1-POCZ-ESPOL-2.0-1 Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego. Uczeń: E1-POCZ-ESPOL-2.0-1.1 identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; E1-POCZ-ESPOL-2.0-1.2 wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; E1-POCZ-ESPOL-2.0-1.3 przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; E1-POCZ-ESPOL-2.0-1.4 ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne; E1-POCZ-ESPOL-2.0-1.10 wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.</p>
Metody i techniki pracy	1. Metody kierowania samodzielną pracą dzieci – obserwacja, prace w ogrodzie szkolnym i kąpiku przyrody, praca z książką, zajęcia plastyczne.

	<p>Nauczyciel stymulatorem rozwoju zainteresowań uczniów</p> <p>2. Metody poszukujące – rozmowa, pogadanka.</p> <p>3. Metody podające – opowiadanie, opis i czytanie.</p> <p>Techniki pracy: pogadanka, burza mózgów, praca z materiałami, karty pracy, metody aktywizujące grupę.</p>
Formy pracy	<p>- grupowa i zbiorowa oparta na:</p> <p>a) metodach opartych na obserwacji (oglądowe) - pokaz, demonstracja;</p> <p>b) metodach opartych na słowie (werbalne) - opowiadanie, opis, pogadanka, dyskusja, wykład, praca z książką; c) metodach opartych na praktycznym działaniu uczniów - metoda zajęć praktycznych, metoda laboratoryjna.</p>
Środki i materiały dydaktyczne	<p>Potrzebne nauczycielowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dobry humor, - opakowania nasion: koperek, bazyli, cebula, szczypiorek, rukola; - doniczki, ziemia, narzędzia – małe łopatki, grabki, rękawice, nasiona - karty z nasionami, wyglądem poszczególnych przypraw: koperek, bazyli, cebula, szczypiorek, rukola; - karty pracy z zadaniami dla uczniów; <p>Potrzebne uczniowi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - też dobry humor - doniczki, ziemia, narzędzia – małe łopatki, grabki, rękawice, nasiona, - piórniki z wyposażeniem
Przebieg zajęć/lekcji	<p>Część pierwsza pt. "Obserwacja nasion czyli od nasiona do roślinki." czas realizacji: 45 minut</p> <p>1) faza przygotowawcza (wstępna) Powitanie. Sprawdzenie obecności. Przedstawienie tematu lekcji pt. „Obserwacja nasion: kopereku, bazyli, cebuli, szczypioreku, Rukli”. Prezentacja różnych torebek z nasionami. Nauczyciel pyta: gdzie można kupić nasiona?</p> <p>2) faza realizacyjna (główna) Prezentacja filmu pt. "Wiosenne wysiewanie nasion". Zał.2. https://www.youtube.com/watch?v=ZW-qKaxXoh8 Oglądanie, dotykanie, porównywanie nasion przez uczniów i dopasowywanie do obrazków już dużych ziół</p> <p>3) faza podsumowująca (końcowa) Pomysły: co można zrobić z nasionami? Przedstawienie wzrostu Rukoli i cebuli Zał.3.</p> <p>Część druga pt. „Jestem sobie ogrodnik-ek/ka...” czas realizacji 45 minut</p> <p>1) faza przygotowawcza (wstępna) Powitanie. Sprawdzenie obecności. Przedstawienie tematu lekcji pt. „Jestem sobie ogrodnik-ek/ka wiem co, gdzie potrzeba”. Burza mózgów – co potrzebne jest do pracy w</p>

	<p>ogródka. Wykonywanie kart pracy Zał. 4.</p> <p>2) faza realizacyjna (główna) Przygotowywanie potrzebnych materiałów (doniczki, ziemi, narzędzi (łopatki, grabek), rękawic i nasion Zał. 5. Omówienie etapów oraz sposobów sadzenia Zał. 6. Samodzielne wysiewanie nasion na przygotowane wcześniej podłoże.</p> <p>3) faza podsumowująca (końcowa) Ustalenie zasad dbania o nasiona przyprawowe– przydział czynności i obowiązków tworzony przez uczniów. *obserwacja zrostu nasion przyprawowych: kopereku, bazyli, cebuli, szczypioreku, rukoli.</p> <p>Część trzecia pt. „Smacznie i zielono, na talerzu kolorowo.” czas trwania: 45 minut</p> <p>1) faza przygotowawcza (wstępna) Powitanie. Sprawdzenie obecności. Wprowadzenie do tematu lekcji pt. „Smacznie i zielono”. Omówienie przebiegu wzrostu roślin oraz pielęgnacji Zał. 7.</p> <p>2) faza realizacyjna (główna) Wkorzystanie roślin przyprawowych: kopereku, bazyli, cebuli, szczypioreku, Rukli posadzonych przez uczniów do sałatki (zbieranie „plonów”). Uczniowie z domu przynieśli produkty potrzebne do zrobienia sałatki wg uznania (pomidor, ogórek, sałatę, paprykę). Potrzebne przybory niezbędne w kuchni, typu: nóż, deska do krojenia, ręcznik papierowy, talerze – miseczki udostępnione z kuchni znajdującej się na terenie placówki.</p> <p>3) faza podsumowująca (końcowa) Najprzyjemniejsza dla wszystkich część – konsumpcja efektów pracy. Zapewnienie organizmowi potrzebnych witamin i składników mineralnych Zał.8. Na podsumowanie każdy z uczniów wskazuje na termometrze Zał. 9. przygotowanym przez nauczyciela swoje emocje związane z pracą sadzenia nasion roślin przyprawowych.</p>
<p>Komentarz i ocena przebiegu lekcji</p>	<p>Pozytywne: każdy ma możliwość aktywnego działania, uczucia sprawstwa i odpowiedzialności; ciekawe z możliwością doświadczania przyrody – przypraw zmysłami.</p> <p>Negatywne: długi czas oczekiwania na rezultaty; możliwość ubrudzenia się; nadwrażliwość dzieci (o czym możemy nie wiedzieć i o czym mogą nawet nie wiedzieć dzieci.</p> <p>Ocena przebiegu lekcji :</p> <p>a) ankieta ewaluacyjna – wnioski do dalszej pracy, b) najlepszą oceną i komentarzem zwrotnym z przebiegu przeprowadzonej lekcji są te od dzieci, w postaci: -termometru/ barometru,</p>

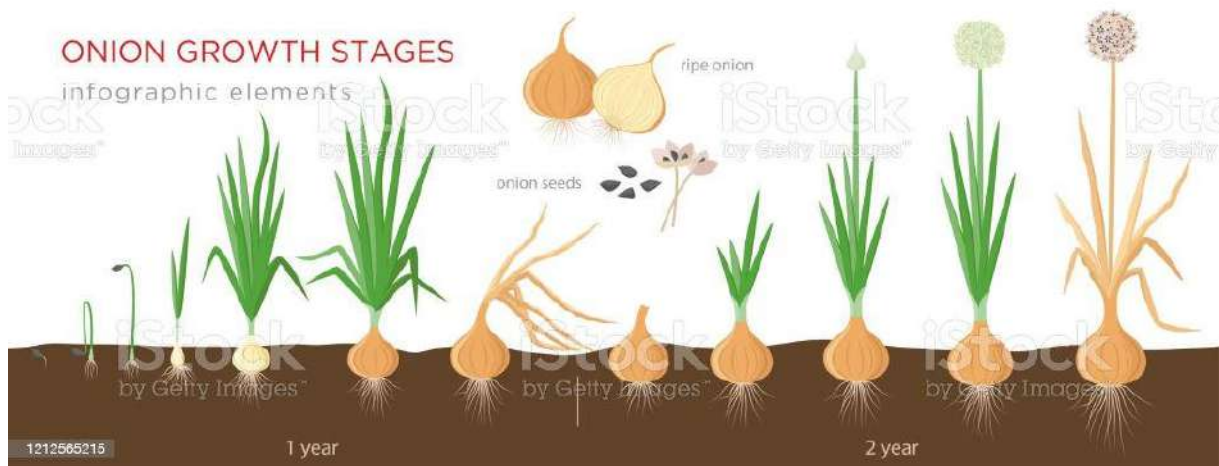
- | | |
|--|--|
| | <ul style="list-style-type: none">- gadająca ściana np. z kolorowymi karteczkami,- celownik, strzał w „10” np. na chodniku przy użyciu kamieni. |
|--|--|

Załączniki

Załącznik nr 1

<https://www.youtube.com/watch?v=ZW-qKaxXoh8>

Załącznik nr 2 Przykłady grafik



Załącznik nr 3

Źródło: PEWNY START. Mój dobry rok. Lubię wiosnę, lubię lato Karta Pracy nr 12 Wyd. PWN
Wydawnictwo Szkolne.



MŁOTEK



KONEWKA



WIERTARKA



GRABIE



SUSZARKA



ŁOPATA

Załącznik nr 4



Załącznik nr 5 – przykład grafiki



Oraz <https://pl.wikipedia.org/wiki/Sadzenie> - sposoby sadzenia i rodzaje sadzenia

Załącznik nr 6

Można się posiłkować stroną WWW np. <https://zielonyogrodek.pl/ogrod/warzywnik-i-sad/6776-jak-pielegnowac-ziola-to-latwe-jesli-znasz-te-zasady> ale dużo lepsze i ciekawsze są książki o pielęgnacji roślin, które można wyłożyć z biblioteki szkolnej i które uczniowie sami mogą wcześniej wypożyczyć czy też wspólnie obejrzeć.

Załącznik nr 7

<https://dietetycy.org.pl/suszone-ziola/> chociaż i tu książki o ziołach i znaczeniu zdrowotnym byłyby właściwe.

Załącznik nr 8

Przykładowa grafika termometru, który może wykonać sam nauczyciel do podsumowania swoich lekcji czy potraktować też jako ewaluacja swojej lekcji.



Autorka: Bożena Polak - Szkoła Podstawowa nr 36 im. Henryka Sienkiewicza w Krakowie

Hasło programowe: Las naszym sprzymierzeńcem.

Zakres treści (temat): Z mamą w las.

Miejsce i czas realizacji: Las Wolski, 26.05 Dzień Matki

Cele

- **Ogólne**
- **Poznawcze:**
 - poznanie części Bielańsko-Tynieckiego Parku Krajobrazowego (Las Wolski)
- **Wychowawcze:**
 - wzmacnianie więzi emocjonalnej między dzieckiem i mamą,
 - budowanie więzi emocjonalnej z przyrodą;
- **Psychomotoryczne:**
 - poznanie sposobów aktywnego spędzania czasu w lesie.
- **Szczegółowe (operacyjne)**
- **Wiadomości:**
 - Wzbogacanie słownictwa zw. z przyrodą;
 - Utrwalenie budowy drzewa;
 - Rozbudzenie zainteresowania środowiskiem leśnym jako miejscem aktywnego wypoczynku.
- **Umiejętności:**
 - Doskonalenie umiejętności pomiaru taśmą mierniczą;
 - Doskonalenie umiejętności współpracy w grupie;
 - Wielozmysłowe poznawanie (oswajanie) przyrody;
 - Rozwijanie umiejętności dostrzegania piękna wiosennego lasu.
- **Postawy:**
 - Kształtowanie postawy prawidłowego zachowania w parku krajobrazowym;
 - Kształtowanie postawy szacunku wobec mamy.
 - Wzbudzenie w uczniach zamiłowania do aktywnego spędzania czasu w naturze.

Metody i techniki pracy: obserwacja, praca z materiałami przyrodniczymi, eksperyment, pogadanka, burza mózgów, pomiar.

Formy pracy: indywidualna, grupowa, zbiorowa

Środki i materiały przyrodnicze: taśmy miernicze, chusty do zasłaniania oczu, woreczek z materiałami przyrodniczymi, kartki z bloku technicznego, klej, taśma klejąca obustronna, lusterka dla każdego uczestnika, kartonowe albo drewniane wisiorki w kształcie koła lub elipsy, imienny liścik z sentencją, koce/maty.

Przebieg zajęć.

- **Faza przygotowawcza (wstępna)**
- Brama do lasu. Na początku spotkania nauczyciel wita wszystkich uczestników leśnej zabawy i wyjaśnia znaczenie nazwy "krajobrazowy park narodowy". Następnie każdy z uczestników deklaruje sposób poprawnego zachowania podczas leśnej wędrówki. Np. Zachowam ciszę, zabiorę ze sobą śmieci. W poprzek drogi wchodzącej do lasu ułożony jest patyk. Zadaniem uczestników jest słowna deklaracja i potwierdzenie jej przeskoczeniem przez ten patyk
- Imienny liścik z sentencją. Przejście uczestników na polanę. Zajęcie miejsc, rozłożenie kocy i swoich rzeczy. Prowadzący prosi imiennie o podejście każdego z uczestników i wręcza mu woreczek z sentencją, życząc przyjemnego spędzenia czasu w naturze. Przykłady sentencji:
 - "Na każdym spacerze w naturze człowiek otrzymuje znacznie więcej niż szuka"
 - "Natura nie łamie swych praw"
 - "Wpatrz się głęboko, głęboko w przyrodę, a wtedy wszystko lepiej zrozumiesz"
 - "Najczystsza droga do wszechświata prowadzi przez las"
 - "Natura nie jest miejscem do odwiedzenia, to jest nasz dom"
 - "Spacer po lesie działanie kojące ma. Drzewoterapia"
 - "Tylko drzewom w lesie można powiedzieć wszystko"
 - "Natura ma tysiące kolorów. Odkryj je".
- **Faza realizacyjna (główna).**
- Leśna orkiestra. Prowadzący poleca dzieciom, aby poszukały i pozbrały w lesie różne przedmioty, z których wykonają własny instrument. Wyjaśnia, że instrument może wydawać dźwięk poprzez pocieranie, potrząsanie, uderzanie itp. Następnie dzieci dobierają się w pary lub trójki i przygotowują koncert dla swoich mam.
- Skąd dociera dźwięk? Zabawa poprzedzona uwagą, aby iść ostrożnie podnosząc wysoko nogi i asekurować się rękami. Uczestnicy zawiązują sobie oczy. Prowadzący stuka w wybrane drzewo. Wszyscy uczestnicy (najpierw mamy) podążają za odgłosem patyka. Potem tą aktywność wykonują dzieci.
- Badanie drzewa (w parach mama z dzieckiem). Mama doprowadza słownie dziecko z zasłoniętymi oczami do wybranego drzewa. Dziecko bada dotykiem powierzchnię i kształt drzewa. Następnie mama tą samą drogą odprowadza dziecko do punktu początkowego. Po odsłonięciu oczu dziecko ma odnaleźć to samo drzewo.

- Spacer w koronach drzew z lusterkiem. Ustawieni gęsiego od najniższego do najwyższego. Każdy uczestnik kładzie jedną rękę na ramieniu drugiego stojącego przed nim. W drugiej ręce trzyma poziomo lusterko, tak aby oglądać w nim sklepienie lasu. Na czele grupy ustawia się nauczyciel bez lusterka, który prowadzi grupę bezpieczną trasą, tak aby nikt się nie potknął. Tak ustawiona grupa przemierza wybrany odcinek ścieżki obserwując korony drzew, słuchając odgłosów ptaków. Na koniec w kręgu rozmowa nt. Co się działo w koronach drzew.
- Worek pełen skarbów - rozpoznawanie leśnych skarbów za pomocą dotyku. Uczestnicy stoją w kręgu z zamkniętymi oczami. Każdy kolejno wkłada rękę do czarodziejskiego worka i wybiera 1 przedmiot. Należy obmacać, powąchać (bez zmysłu wzroku), opisać jak wygląda i podać jego nazwę (np. szyszka, kora, poroże, muszla, kamyk, liść).
- Gra pamięć. Na leśnej ścieżce nauczyciel rysuje 4 linie poziome i 4 pionowe (9pól). Na każdym polu kładzie po 1 obiekcie przyrodniczym. Wszyscy zapamiętują położenie. Uczestnicy zabawy odwracają się tyłem. Wybrana osoba chowa 1 obiekt. Na sygnał wszyscy się odwracają. Kto pierwszy zauważy, który obiekt został schowany dostaje 1 punkt. Ten kto uzbiera najwięcej zostaje asystentem przy następnej zabawie.
- Skacz jak żaba (eksperyment). Na wybranym płaskim miejscu nauczyciel zaprasza do eksperymentu. Spróbujcie teraz zmierzyć się z osiągnięciami płazów bezogonowych np.żab. Każdy indywidualnie ustawia się w miejscu startu, przygotowując się do skoku z pozycji kucznej, wykonuje skok 5 razy. Asystent za każdym razem zaznacza odległość kładąc kolejno 5 kamyczków. Ostatni skok wykonuje się z pozycji stojącej. Potem następuje pomiar taśmą mierniczą. Po udziale wszystkich omawiane są obserwacje. Czyli: skakanie z pozycji kucznej pozwala się wybić i skoczyć dalej niż z pozycji stojącej. Informacja dla uczestników: czy wiesz, że długość ciała żab, ropuch i kumaków osiąga 7 -9 cm, a skaczą one nawet na odległość 2m.
- Leśna kompozycja. Dzieci poszukują w lesie materiałów przyrodniczych, z których układają kompozycję dla swoich mam.
- Leśna ścieżka sportowa. Podczas gdy dzieci zajmują się leśną kompozycją, każda z mam przygotowuje dla swojego dziecka trasę do przebycia układając przeszkody np. z patyków. Dzieci mają do wykonania różne zadania, np:

Stacja 1. Idąc przeskakuj nad przeszkodami (patykami), tak aby na nie nie nadepnąć;

Stacja 2. Przeskocz obunóż patyki raz z prawej, raz z lewej strony.

Stacja 3. Omiń slalomem stosik ziemi;

Stacja 4. Zatrzymaj się, oprzyj jedną nogę o drzewo, wykonaj 5 skłonów tułowia do wyprostowanej nogi. Zmień nogę i powtórz.

Stacja 5. Przeskakuj z 1 kwadratu do 2 na jednej nodze.

- Leśna agrafka. Uczestnicy siedzą w kręgu. Pierwsza osoba wypowiada słowo zw. z lasem, np. dąb. Osoba siedząca po lewej stronie podaje słowo zaczynające się na ostatnią literę poprzedniego, np. dąb - buk - kuna itd.
- Malowanie naturalnymi barwnikami. Każda para (mama, dziecko) dostaje kartkę z bloku technicznego i ma za zadanie namalować obrazek naturalnym barwnikami.

- **Faza podsumowująca.**
- **Leśny amulet.** Każdy uczestnik otrzymuje wycięty z kartonu wisiorek w kształcie koła lub elipsy zawieszony na tasiemce i klej. Wykonuje z tego amulet. Spacerując po lesie przylepia po jednej stronie wisiorka takie cząstki/elementy przyrody, które się podobają. Po zrobieniu amuletów wszyscy stają w kręgu i pięknie się uśmiechają, śmieją w głos. Przez to wisiorki stają się amuletami radości. N: Zabierzcie je do domu. Będą wam przypominać, że warto się uśmiechać i chodzić do lasu. Jest on skarbnicą energii tak bardzo nam potrzebnej. Każdy uczestnik trzymając amulet może wyrazić swoje uczucia jakie towarzyszyły mu podczas tego pobytu w lesie.

Komentarz i ocena przebiegu lekcji. Myślę, że tego typu zajęcia mogą mieć wiele pozytywnych aspektów, szczególnie wychowawczych, emocjonalnych jak i poznawczych.